

Forfatter: Goldschmidt, M. A.

Titel: Udrag fra Hjemløs

Citation: Goldschmidt, M. A.: "Hjemløs", i Goldschmidt, M. A.: *Hjemløs*, udg. af Mogens Brøndsted ; Harald Jørgensen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1999, s. 391. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-goldschmidt04-shoot-idm140467279182256/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Hjemløs

- 418 *Prindsessen i Eventyret*, ikke identificeret.
- 419 *Lieutenant Holmfs*: s. 172. – *Delicatesse*: finfølelse. – *sin musikalske Snaag*: sml. s. 212 og NS 1858 I 132. – *sin Ansigt*: s. 417.
- 420 *Studentmagersvend*: student (spøgende, måske efter *Genboerne*, sml. n.t.s. 410). – *Nabober*: rigmænd
- 423 *Tåg Bladet bort (...)*: s. 407. – *Kom ned (...)*: s. 114.
- 424 *sat Ret*: fast sædvane.
- 425 *Isabella*, s. 30. – *Schabbegoi*, jiddisch, en kristen, der hjælper jøderne med handlinger, de ikke må udføre i sabbatten (sml. novellen »Maser« 1868, DK 222).
- 428 *Cardinalen som Djævel*: efter sigende har Michelangelo på Dommecafresken i det sextinske kapel givet Minos (se n.t.s. 136) den pavelige ceremonimester Biagios ansigtstræk som hævn, fordi denne forargede sig over personernes nogenhed (sml. Georg Brandes *Michelangelo Buonarroti* 1921 s. 387).
- 429 *Der Melech*: hebr. (eg. Melek), kongen. – *Dons*, se n.t.s. 30
- 430 *Adamon*: hebr. (eg. Adonaj, plur. af Adon), Herren.
- 431 *en stor Digtets Ord*: muligvis Goethes afhandling »Am Rhein, Main und Neckars 1816 (*Jnh. Ausg.* XXIX 238). – *Kunstværk*: templet (I. Kong. 6, 1). – *Schamir*, ifølge Talmudskriftet Gittin; Goldschmidts kilde er Abr. Tendlau. *Das Buch der Sagen und Legenden jüdischer Vorzeit* 1842 218ff. – *Asmodai*: dæmonernes konge i den jødiske Haggada (fortælletradition).
- 432 *det andet Tempel*: Jerusalem 2. tempel blev brændt af kejser Titus 70 e.Kr. (sml. »Et Dagbogsblad fra Rom«, *Udt. Skr.* I 449). – *Lilis*: hebr. Lilith, hos Esau 34,14 en kvindelg natdæmon, efter rabbinisk overlevering Adams første hustru, som forlod ham og derefter i slængens skikkelse blev årsag til syndefaldet.
- 433 *Bileam*: jødisk profet, omtalt i 4. Mos., som forledte israelitterne til frafald fra Jahve og for den senere jødedom kom til at stå som inkarnationen af alt ondt. – *Kabbala*: jødisk mystisk lære af teosofisk art. – *Schamsadat* omtalt i de talmudske skrifter Gittin og Pirke Aboth (kap. 5), i digtform behandlet af Tendlau (se n.t.s. 431). Sml. skitsen »I en Postvogn« (*Udt. Skr.* V 273).
- 434 *Bornebal*: s. 30. – *Daimonisk*: fra en indre stemme (daimon som hos Sokrates). – *Tåg Bladet bort*: s. 404, 423.
- 435 *der er Forhold (...)*: s. 213.
- 436 *Camiere*: se n.t.s. 214. – *Salen*: stadsstuen, som i tidligere tiders hjem blot benyttedes ved selskabelge lejligheder.
- 439 *reputeerlig*: agtværdig. – *Fru Heiberg*: se n.t.s. 137. – *Mdm. Nielsen*: se